

Східноєвропейського регіону, представленим на Amazon Marketplace. Аналогів такої системи серед інших банків України немає. ПриватБанк - в топ-10 всіх українських веб-ресурсів, разом з інтернет-магазином Rozetka.ua і Facebook. Мобільним додатком Приват24 для Android і iOS користуються 2,6 млн чоловік.

У 2015 році банк став ініціатором введення національної системи BankID, яка дозволяє верифікувати користувачів за даними їх платіжних карт для доступу до системи електронних державних послуг iGov - першого кроку на шляху розвитку в Україні електронного уряду[4].

Отже, інноваційна діяльність банків надає нові можливості щодо їх прогресивного розвитку, але разом з тим посилює тиск з боку традиційних і нових конкурентів, що вимагає вироблення й прийняття нестандартних, швидких рішень, які стосуються стратегії розвитку банків. І щоб не втратити конкурентні переваги, банки повинні вдосконалювати свої операції й послуги, впроваджувати більш досконалі структури управління, які б дозволяли гнучко реагувати на мінливість зовнішніх умов функціонування, а також забезпечували високу якість банківської діяльності, контроль витрат і ефективності. Впровадження банківських інновацій дозволяє підвищити продуктивність праці, ефективно використовувати ресурси, збільшити прибутки, знизити витрати і, як наслідок, підвищити конкурентоспроможність банків і банківської системи та забезпечити їх сталий розвиток у глобальному економічному середовищі.

1. *Банківська система 2015: виклики та перспективи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/id=14741673>.*

2. *Єгоричева С.Б. Банківські інновації: [навч. посіб.] / С.Б. Єгоричева. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 208 с.*

3. *Карчева І.Я. Теоретичні та практичні аспекти забезпечення ефективності інноваційної діяльності банків / І.Я. Карчева // Бізнес Інформ. – 2014. – № 6. – С. 343–347.*

4. *Розвиток інновацій у сучасній банківській сфері України / Н.М. Матвійчук, Н.Ю. Бурлачук, Ж.В. Гарбар // Молодий вчений. – 2015. – № 5 (20). – Ч. 2.*

Товт Т.Й.

к.е.н., доцент

Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА РЕГІОНУ

Досвід розвинених країн свідчить, що структурна перебудова економіки, підвищення її конкурентоспроможності можливі лише за умови широкого впровадження інновацій. За індексом глобальної конкурентоспроможності (GCI), який характеризує рівень продуктивності економіки країни з урахуванням чинника інновацій, у 2016 – 2017 рр. Україна серед 138 країн світу посіла лише 85-те місце (тоді як у 2015-2016 рр. займала 79-ту позицію). За даними звіту Всесвітнього економічного форуму, в Україні погіршилися показники, що характеризують ефективність ринку праці (73-те місце), охорону здоров'я і початкову освіту (54-те місце), розвиток фінансового ринку (130-те місце), інфраструктуру (75-те місце), ефективність ринку товарів (108-ме місце), розмір ринку країни, насамперед, внутрішнього (47-ме місце) та відповідність бізнесу сучасним вимогам (98-ме місце) [1]. Як бачимо, за рік в рейтингу Україна погіршила свої позиції у 7 з 12 основних показників.

Хоча інновації безпосередньо здійснюються на підприємствах, тобто на мікрорівні, проте центром інноваційної активності мають бути окремі територіальні утворення – регіони (мезорівень). Саме тому актуальним є дослідження особливостей формування інноваційного середовища регіону та його впливу на інноваційний розвиток, що сприятиме посиленню конкурентних переваг як окремих підприємств, так регіонів і країни в цілому.

Необхідним елементом інноваційного розвитку регіону є інноваційне середовище, яке поділяється на дві складові частини: внутрішнє і зовнішнє середовище. Дослідження

внутрішнього інноваційного середовища дає можливість оцінити інноваційний потенціал бізнесу, а зовнішнього – акумулювати інформацію про наявний інноваційний клімат.

У науковій літературі немає єдиного підходу щодо розуміння сутності поняття «інноваційне середовище». Іспанський соціолог М. Кастельс визначає інноваційне середовище як засіб аналізу системних умов, що надаються економічним суб'єктам для виробництва нових ідей, продуктів, створення нових виробництв і розвитку нових ринків [2].

Виходячи з цього інноваційне середовище регіону слід розглядати як механізм взаємодії зовнішнього оточення регіону й регіональної інноваційної системи, що формується під впливом правових, соціально-економічних, інформаційних, екологічних, культурних чинників, які створюють необхідні умови для забезпечення конкурентоспроможного інноваційного розвитку регіону в цілому.

Інноваційне середовище формується під впливом певних груп факторів, які стимулюють інноваційну активність суб'єктів господарювання регіону або є стримуючими чинниками його інноваційного розвитку.

Основними факторами, що сприяють розвитку інноваційного середовища регіону є: інноваційна активність суб'єктів господарювання, державна підтримка інноваційної діяльності (в т.ч. державне фінансування інновацій), реалізація регіональної інноваційної політики, наявність розвиненої інноваційної інфраструктури, високий рівень конкурентоспроможності інноваційної продукції, наявність попиту на інновації, високий науково-технічний та інноваційний потенціал, сприятливі умови комерціалізації інновацій і наукових розробок, розвинена система інформаційної підтримки, обліку й моніторингу результатів інноваційної діяльності в регіоні та ін.

Таблиця 1

Інноваційна активність підприємств областей Західного регіону в 2015 р.*

Показники	Україна	Волинська	Закарпатська	Івано-Франківська	Львівська	Рівненська	Тернопільська	Чернівецька
1. Кількість інноваційно активних підприємств у промисловості, од. з них мали витрати на	824	12	14	27	64	13	16	9
- внутрішні науково-дослідні розробки	151	2	-	4	5	2	3	2
- придбання науково-дослідних розробок	70	-	-	-	4	2	1	1
- придбання машин, обладнання та програмного забезпечення	467	7	9	18	43	8	10	4
- придбання інших зовнішніх знань	32	1	-	1	4	-	1	1
- інші роботи	210	-	4	3	5	1	4	5
2. Впроваджено інноваційних технологічних процесів, процесів	1217	13	7	50	49	9	32	15
3. Впроваджено інноваційних видів продукції, найменувань	3136	8	9	117	251	7	580	31
4. Питома вага реалізованої інноваційної продукції у загальнодержавному обсязі, %	-	0,02	0,03	0,01	0,06	0,01	0,01	0,01

* Складено за даними: [3, 4]

З іншого боку, до факторів, що стримують розвиток інноваційного середовища регіону належать: відсутність зацікавленості суб'єктів господарювання в реалізації інноваційної діяльності, низька інвестиційна привабливість регіону, відсутність інвестиційних ресурсів для реалізації інноваційного потенціалу, низька інноваційна сприйнятливність регіону,

труднощі реалізації регіональних програм інноваційного розвитку через відсутність дієвого механізму стимулювання інноваційної активності та фінансування інновацій, незатребуваність наукових розробок, слаборозвинені інформаційні зв'язки учасників інноваційної діяльності та неузгодженість статистичних даних і критеріїв оцінювання її ефективності, тощо.

Порівняння показників інноваційного розвитку Закарпатської області серед інноваційної активності промислових підприємств областей Західного регіону в 2015 році наведено в табл. 1.

За наведеними в табл. 1 даними бачимо, що серед областей Західного регіону в 2015 році Закарпатська область займає четверте місце за кількістю інноваційно активних підприємств та друге місце за часткою реалізованої інноваційної продукції в її загальнодержавному обсязі. При цьому за впровадженням інноваційних видів продукції Закарпатська область посідає п'яте місце, а за впровадженням інноваційних технологічних процесів – останнє сьоме місце.

Проведене дослідження дає можливість зробити висновок про те, що незважаючи на незначні масштаби інноваційної діяльності, її позитивний вплив на економічний розвиток Закарпатської області є безперечним. Тому, з метою активізації інноваційного розвитку регіону, необхідним є формування сприятливого інноваційного середовища.

1. *The Global Competitiveness Report 2016-2017. [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2016-2017-1>*

2. *Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс; пер. с англ. под ред. О.И. Шкаратана. – М.: Изд. ГУ ВШЭ, 2000. – 608 с.*

3. *Веб-сайт Головного управління статистики у Закарпатській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.uz.ukrstat.gov.ua*

4. *Веб-сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua*

Холостенко А.М.

студентка

Процак К.В.

к.е.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Ефективність економіки будь-якої країни визначається динамічним розвитком національної інноваційної системи. У свою чергу динамічний розвиток національної інноваційної системи неможливий без розроблення стратегії та програм її реалізації. Основні стратегічні цілі та пріоритети України представлено в «Стратегії інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» [1], яка є складовою Стратегії розвитку України до 2020 року. Враховуючи те, що до сих пір економічні реформи не створили необхідних умов для примноження та зміцнення інтелектуального потенціалу України, освоєння нових високих технологій, побудови інноваційної інфраструктури, є загроза переходу «інноваційної моделі розвитку» на формальне гасло, відірване від реального економічного життя країни.

Проблема інтенсифікації переходу на інноваційний шлях розвитку особливо гостро постає перед вітчизняними промисловими підприємствами, які втрачають ринкові позиції і тримаються на ринку в значній своїй частині за рахунок реалізації стратегії вичерпання